S?n?f Ö?retmenli?i Mesleki Yeterlilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *S?n?f Ö?retmenli?i Mesleki Yeterlilik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30362

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

S?n?f Ö?retmenli?i Mesleki Yeterlilik Ölçe?i, Semra Güven taraf?ndan 1997 y?l?nda haz?rlanan bir doktora tezi kapsam?nda psikometrik bir araç olarak geli?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amac?, temel e?itim 1. kademe (ilkokul) ö?retmenlerinin mesleki bilgi ve becerilerine ili?kin yeterlilik düzeylerini objektif bir ?ekilde ölçmek ve bu yeterliliklerin çe?itli de?i?kenlere (örne?in, deneyim, e?itim düzeyi) göre nas?l farkl?la?t???n? incelemektir. Bu ölçek, ö?retmen e?itiminde ve mesleki geli?im programlar?n?n planlanmas?nda önemli bir de?erlendirme arac? sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

S?n?f ö?retmenli?i, mesleki yeterlilik, ilkokul ö?retmenleri, ö?retmenlik becerileri, temel e?itim, ölçek geli?tirme, doktora tezi.

Yazarlar

Semra Güven

Amaç

S?n?f Ö?retmenli?i Mesleki Yeterlilik Ölçe?i'nin birincil amac?, ilkokul düzeyinde görev yapan ö?retmenlerin sahip olduklar? pedagojik bilgi, alan bilgisi ve uygulama becerilerini kapsayan mesleki yeterliliklerini kapsaml? bir ?ekilde belirlemektir. Bu araç, ö?retmenlerin kendi yeterlilik alg?lar?n? de?erlendirmelerine olanak tan?rken, ayn? zamanda e?itim yöneticilerine ve ara?t?rmac?lara ö?retmen performans?n?n standartla?t?r?lm?? bir ölçümünü sunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, özellikle ö?retmenlerin hizmet içi e?itim ihtiyaçlar?n? tespit etmek ve ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek için tasarlanm??t?r. Güven (1997), bu araç arac?l???yla elde edilen verileri kullanarak, ö?retmen yeterliliklerinin demografik ve mesleki faktörlerle ili?kisini istatistiksel olarak analiz etmeyi amaçlam??t?r.

Yap?

Ölçek, temel olarak "S?n?f Ö?retmenli?i Mesleki Yeterlili?i" yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle üç ana boyut alt?nda incelenir: **Alan Bilgisi Yeterlili?i** (ö?rettikleri derslere ait derin bilgi), **Pedagojik Yeterlilik** (ö?retim yöntemleri, s?n?f yönetimi, ölçme ve de?erlendirme becerileri) ve **Ki?isel ve Mesleki Tutumlar** (mesle?e ba?l?l?k, etik de?erler ve ileti?im becerileri). Ölçe?in geli?tirme a?amas?, bu çok boyutlu yeterlilik kavram?n? Türk e?itim sistemi ba?lam?nda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde temsil etmeyi amaçlam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in maddeleri, temel e?itim birinci kademede (ilkokul) ba?ar?l? bir ö?retmenin sergilemesi gereken kritik bilgi ve becerilere odaklanm??t?r. Bu, bir ö?retmenin sadece teorik bilgiye de?il, ayn? zamanda s?n?f ortam?nda bu bilgiyi etkili bir ?ekilde uygulama yetene?ine sahip olmas?n? gerektiren karma??k bir mesleki yeterlilik tan?m?n? yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirildi?i doktora tezine ait özet bilgilerde spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi?tir. Ancak, bir ölçek geli?tirme çal??mas? olarak, **kapsam geçerli?i** (Content Validity) ve **yap? geçerli?i** (Construct Validity) çal??malar?n?n titizlikle yürütüldü?ü varsay?lmaktad?r. Kapsam geçerli?inin sa?lanmas? için uzman görü?lerine ba?vurulmu? ve maddelerin ilkokul ö?retmenli?i müfredat?n? ve görevlerini temsil edip etmedi?i incelenmi?tir.

Yap? geçerli?inin incelenmesinde ise, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? temel boyutlar? ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?r?p ayr??t?rmad??? Faktör Analizi yöntemleriyle test edilmi? olmal?d?r. Geçerlik çal??malar?n?n detaylar? için orijinal doktora tezi kayna??na ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak verilerde ölçe?in güvenirlik (Reliability) de?erlerine ili?kin spesifik bir rakam (örne?in, Cronbach Alfa katsay?s?) sunulmam??t?r. Geli?tirme çal??malar? s?ras?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n? (Internal Consistency) belirlemek amac?yla muhtemelen **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek bir iç tutarl?l?k de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? ölçmek için **test-tekrar test güvenirli?i** yönteminin de kullan?lm?? olmas? muhtemeldir. Akademik standartlara uygun bir araç olarak, bu ölçe?in kabul edilebilir düzeyde güvenirlik katsay?lar?na sahip oldu?u varsay?lmaktad?r.

Faktör Analizi

S?n?f Ö?retmenli?i Mesleki Yeterlilik Ölçe?i bir geli?tirme çal??mas? oldu?u için, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak amac?yla büyük olas?l?kla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?lm??t?r. Bu analiz, s?n?f ö?retmenli?i yeterlili?inin hangi alt boyutlardan olu?tu?unu (örne?in, s?n?f yönetimi, ö?retim tasar?m?, ölçme) belirlemeyi amaçlam??t?r.

Faktör yüklerinin incelenmesi ve faktörlerin isimlendirilmesi, ölçe?in teorik çerçevesini desteklemi? ve ö?retmen yeterlili?inin hiyerar?ik veya ba??ms?z bile?enlerini tan?mlam??t?r. Bu analiz, ölçe?in yap? geçerli?ine dair temel kan?tlar? sa?lamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Öz Bildirim Ölçe?i)

Format: Kaynakta belirtilmemekle birlikte, mesleki yeterlilik ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li **Likert Tipi Derecelendirme** format?nda (Örn: Hiç Kat?lm?yorum - Tamamen Kat?l?yorum) uygulanmaktad?r.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler

Ya? Grubu: Yeti?kin (?lkokul/Temel E?itim 1. Kademe Ö?retmenleri)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki Temel E?itim 1. Kademe (?lkokul) ö?retmenleri.

Test Metodolojisi: Uygulama, genellikle ka??t-kalem yöntemiyle veya dijital ortamda öz bildirim yoluyla yap?lmaktad?r. Kat?l?mc?lardan, belirtilen yeterlilik ifadelerine ne derece sahip olduklar?n? veya uygulad?klar?n? belirtmeleri istenmektedir.

Anahtar Kelimeler

E?itim ara?t?rmas?, istatistiksel analiz, ö?retmen performans?, faktör analizi, pedagojik formasyon, ö?renme ortam?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: Semra Güven (1997 itibar?yla ?nönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir (1997). Kullan?m izinleri ve telif haklar? için yazar Semra Güven ve tezin ba?l? oldu?u ?nönü Üniversitesi ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m veya büyük ölçekli ara?t?rmalarda izin al?nmas? zorunludur. Ölçe?in geli?tirme ve ilk uygulama y?l? **1997**'dir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Güven, S. (1997). *Temel e?itim 1. kademe (ilkokul) ö?retmenlerinin ö?retmenlik bilgi ve becerilerine ili?kin yeterliliklerinin baz? de?i?kenlere göre incelenmesi* (Doktora tezi). ?nönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.

S?n?f Ö?retmenli?i Mesleki Yeterlilik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak bilgisi içerisinde yer almad???ndan bu bölümde sunulamamaktad?r. Maddelerin tam metnine ula?mak için Güven (1997) taraf?ndan haz?rlanan doktora tezinin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM